

Documentul unic de programare 2026-2028

Rezumat

Figura 1: [DUP 2026-2028](#)

Documentul unic de programare (DUP) este instrumentul instituțional de planificare corporativă al Agenției Uniunii Europene pentru Azil (EUAA) și servește drept decizie de finanțare pentru activitățile operaționale ale agenției. DUP stabilește planificarea multianuală și anuală a activităților și resurselor agenției, asigurând coerența între obiectivele strategice, activitățile operaționale și alocarea resurselor.

DUP 2026-2028 a fost aprobat de consiliul de administrație la 30 septembrie 2025. Pe parcursul perioadei de programare, agenția va acorda prioritate punerii în aplicare eficace a Pactului privind migrația și azilul („Pactul”) și îndeplinirii mandatului său de monitorizare, menținând în același timp flexibilitatea necesară pentru a răspunde tendințelor în continuă

evoluție în materie de migrație și potențialelor crize care ar putea necesita ajustări ale rezultatelor operaționale și ale planificării financiare.

Contextul strategic

DUP 2026-2028 este elaborat într-un context caracterizat de presiuni migratorii continue și de evoluția nevoilor în materie de azil în statele membre. În pofida progreselor înregistrate în dezvoltarea sistemului european comun de azil (SECA), există în continuare disparități considerabile între statele membre în ceea ce privește abordările procedurale, ratele de recunoaștere, tipurile de protecție acordată și condițiile de primire. Aceste diferențe influențează deplasările secundare și afectează obiectivul de a asigura un tratament uniform al solicitanților pe întreg teritoriul Uniunii.

Pactul privind migrația și azilul urmărește să remedieze aceste lacune prin consolidarea pregătirii, îmbunătățirea răspunsului în situații de criză și găsirea unui echilibru mai bun între solidaritate și responsabilitate. Pe măsură ce instrumentele sale legislative vor intra în vigoare începând din iunie 2026, Pactul va consolida treptat rolul Agenției în sprijinirea bunei funcționări a SECA. În consecință, se preconizează că volumul de

muncă al EUAA, care a crescut deja în urma adoptării Pactului, va crește și mai mult, atât în cadrul activităților sale permanente, cât și al celor operaționale.

În acest context, în februarie 2024 s-a ajuns la un acord privind revizuirea cadrului financiar multianual pentru perioada 2021-2027, care prevede o sumă suplimentară de 190 de milioane EUR pentru EUAA până în 2027. Această majorare este menită să permită agenției să sprijine punerea în aplicare a pactului.

Planul de acțiune și prioritățile pentru perioada 2026-2028

Figura 2: [Strategia EUAA pentru perioada 2024-2029](#)

DUP este aliniat priorităților de politică ale Comisiei Europene pentru perioada 2024-2029 în domeniul migrației și azilului, asigurând coerența cu obiectivele mai ample ale UE. Pe baza Strategiei EUAA pentru perioada 2024-2029, programul de lucru multianual definește obiectivele agenției în patru domenii principale de activitate: sprijin operațional, formare și dezvoltare profesională, cunoștințe în materie de azil și activități orizontale. DUP stabilește șapte obiective strategice pentru perioada 2026-2028.

Programul anual de lucru pentru 2026 transpune aceste obiective strategice în obiective și ținte anuale concrete, structurate în jurul unor activități concrete și aliniate cu resursele umane și financiare disponibile.

Asistență operațională și tehnică

Figura 3: Sprijinul operațional al EUAA în Lampedusa

Odată cu adoptarea propunerilor legislative în cadrul Pactului, se preconizează că agenția își va menține o prezență operațională semnificativă, lărgindu-și în același timp sfera de aplicare a sarcinilor în limitele resurselor disponibile.

[Asistența operațională și tehnică](#) va fi acordată și în viitor statelor membre prin intermediul unor [planuri operaționale multianuale și pe termen mai scurt](#), precum și prin planuri de proiecte specifice.

Sprijinul va fi în continuare flexibil și adaptat la evoluția tendințelor în materie de migrație, la nevoile emergente și la contextele operaționale. Menținerea sprijinului existent, precum și lansarea de noi intervenții, vor fi ghidate de un *proces solid de stabilire a priorităților*, ținând seama de urgență, de impactul preconizat, de valoarea adăugată europeană, de fezabilitatea intervențiilor și de resursele umane și financiare disponibile ale agenției. În plus, capacitățile operaționale vor fi ajustate în continuare pentru a permite EUAA să-și îndeplinească noile obligații care îi revin în temeiul Pactului.

Metodologiile de asigurare a calității, instrumentele operaționale și procedurile armonizate vor fi aplicate în mod consecvent, iar schimbul de bune practici și îmbunătățirea nivelului de aliniere a planificării de contingență la nivelul statelor membre se vor realiza printr-o metodologie comună. Cadrele de gestionare a trimerilor vor fi consolidate pentru a permite intervenții rapide și care pot fi extinse la scară largă, iar la nivelul tuturor operațiunilor va fi pus în aplicare un mecanism de evaluare, raportare și sesizare a presupuselor încălcări grave sau repetate ale drepturilor fundamentale și ale obligațiilor de protecție internațională. Toate intervențiile vor conține strategii de ieșire care vizează consolidarea capacităților naționale și asigurarea sustenabilității pe termen lung.

Agenția își va consolida în continuare capacitatea de prim răspuns prin întărirea funcțiilor de sprijin, îmbunătățirea planificării pregătirii și conceperea operațiunilor într-un cadru convenit, bazat pe evaluări sistematice ale nevoilor și pe procese structurate de stabilire a priorităților. Trimerile se vor realiza și în viitor prin intermediul mecanismelor stabilite, inclusiv prin mobilizarea experților externi, și vor fi susținute de instrumente de gestionare a proiectelor, sisteme de monitorizare a performanței, o coordonare strânsă cu punctele de contact naționale și îndrumări operaționale clare. De asemenea, sprijinul operațional poate include trimiterea unor echipe de sprijin pentru gestionarea migrației, precum și punerea la dispoziție sau completarea infrastructurii, cum ar fi echipamente, birouri temporare, centre și servicii esențiale, inclusiv servicii de traducere orală, mediere culturală și transport.

În conformitate cu cadrul Pactului, EUAA va sprijini punerea în aplicare a mecanismului permanent de transfer și a altor măsuri de solidaritate, în colaborare cu coordonatorul UE pentru solidaritate. Se va acorda prioritate statelor membre care se confruntă cu o presiune disproporționată la frontierele externe ale UE, precum și celor care se confruntă cu provocări semnificative legate de deplasările secundare. De asemenea, agenția va continua să sprijine țările UE+ în punerea în aplicare și coordonarea programelor de relocare și de admisie umanitară prin intermediul rețelei de relocare și de admisie umanitară, al asistenței operaționale adaptate, al mecanismului de sprijin pentru relocare din Turcia și din alte țări terțe relevante, precum și prin sprijinul acordat pentru sponsorizarea comunitară și căile complementare de admisie.

Formare și dezvoltare profesională

Formarea și dezvoltarea profesională joacă un rol esențial în consolidarea sistemelor de azil și de primire la nivelul întregii UE, precum și în promovarea unei mai mari convergențe a practicilor naționale. Conform mandatului, agenția va continua să planifice, să elaboreze și să susțină cursuri de formare de înaltă calitate pentru personalul EUAA, precum și pentru personalul administrațiilor naționale, al instanțelor și tribunalelor, precum și al autorităților naționale responsabile cu azilul și primirea.

Prin colaborarea strânsă cu organismele de specialitate corespunzătoare, agenția va continua dezvoltarea programei europene de formare în domeniul azilului (EAC) și va crea o comunitate de practică care să sprijine învățarea continuă și schimbul de bune practici la nivelul întregii UE. Agenția va extinde și va gestiona programele de formare oferite de EAC pe baza nevoilor identificate, în conformitate cu standardele de calitate din învățământul superior și formarea profesională și cu respectarea instrumentelor legislative ale Pactului, pe măsură ce acestea intră în vigoare. Se vor organiza activități de formare și dezvoltare profesională specifice pentru statele membre ale căror sisteme de azil și de primire se confruntă cu o presiune disproporționată, inclusiv cursuri de formare structurate destinate membrilor echipelor de sprijin pentru azil și celor din rezerva de personal pentru azil. În plus, vor fi elaborate și organizate activități de formare ad-hoc ca răspuns la solicitările specifice ale autorităților naționale.

Activitățile de formare vor viza, de asemenea, lacunele identificate prin intermediul mecanismului de monitorizare al EUAA. Se vor elabora cursuri de formare adecvate care vor fi oferite experților implicați în misiunile de monitorizare, iar constatările rezultate în urma monitorizărilor vor fi transpuse în mod sistematic în măsuri de formare specifice. Pentru a sprijini aceste activități, agenția va consolida în continuare mecanismele de selecție și mobilizare a experților implicați în planificarea și desfășurarea activităților de formare, în cadrul sprijinului permanent, ad-hoc și operațional.

În afara UE, sprijinul pentru formare acordat țărilor partenere va fi consolidat prin eforturile de consolidare a capacităților din cadrul strategiei de cooperare externă a agenției. Acest sprijin va fi acordat în cadrele de cooperare existente și în conformitate cu prioritățile stabilite și cu resursele disponibile. Se urmărește cooperarea în domeniul

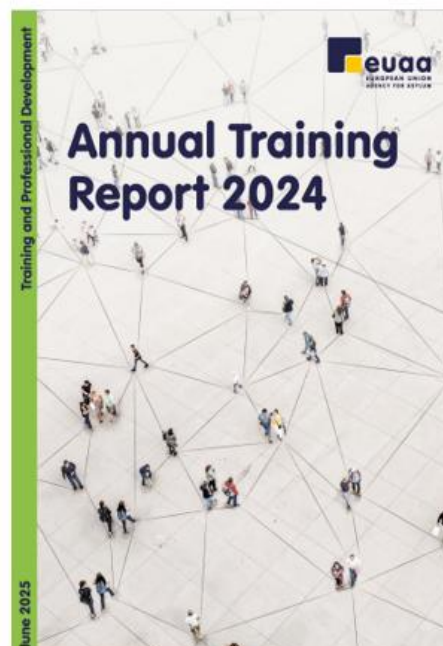

Figura 4: [Raportul anual al EUAA privind formarea 2024](#)

activităților de formare, după caz, cu principalele părți interesate, printre care Comisia Europeană, agențiile din domeniul justiției și afacerilor interne, UNHCR, OIM, Consiliul Europei, precum și alte rețele și organizații de formare, inclusiv din cadrul societății civile.

Cunoștințe și monitorizare în domeniul azilului

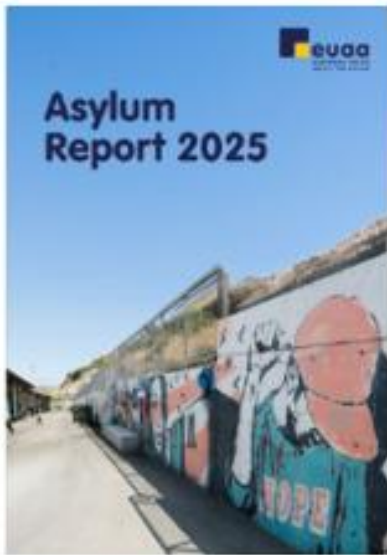

Figura 5: [Raportul privind azilul](#)

Prin intermediul produselor EUAA din domeniul cunoștințelor în materie de azil, autoritățile naționale sunt mai bine pregătite să sporească convergența în procesul decizional privind protecția internațională, să emită decizii mai rapide și să asigure o mai mare uniformitate a condițiilor de primire.

În conformitate cu obiectivul Pactului de a consolida și mai mult convergența, EUAA va continua să colaboreze cu statele membre pentru a elabora analize comune și îndrumări specifice țărilor privind principalele țări de origine, pe baza informațiilor EUAA privind țara de origine (ITO). La cererea Comisiei, agenția va furniza, de asemenea, informații și analize pentru desemnarea țărilor de origine sigure și a țărilor terțe sigure. Schimbul de informații va continua să fie facilitat prin rețele, evenimente și instrumente specializate specifice fiecărei țări, inclusiv un sistem de interogare privind ITO, un serviciu de asistență privind ITO și portalul cu informații medicale privind țara de origine (ITO medicale), care oferă informații privind disponibilitatea și accesibilitatea medicamentelor.

Pentru a consolida conștientizarea situației și pregătirea, agenția va continua să ofere o imagine de ansamblu cuprinzătoare și actualizată asupra situației în materie de azil din UE, inclusiv asupra tendințelor, procedurilor și practicilor din țările UE+. Acest efort presupune, printre altele, colectarea de date standardizate, elaborarea de analize prospective și concluzii strategice, precum și realizarea de rapoarte tematice și ad-hoc. Aceste activități sprijină alerta timpurie, previziunile, prevenirea crizelor și planificarea de contingență, contribuind direct la punerea în aplicare a pactului. De asemenea, agenția va continua să elaboreze raportul anual privind situația azilului în UE.

Pentru a sprijini calitatea, echitatea și eficiența procedurilor de azil și a sistemelor de primire, EUAA va continua să elaboreze standarde, indicatori, ghiduri practice, publicații juridice și alte instrumente, în cooperare cu experții statelor membre și, după caz, cu organizațiile societății civile. Se vor evalua gradul de adoptare și impactul acestor instrumente, inclusiv prin analiza mențiunilor din jurisprudența națională.

În sfârșit, începând cu 2026, agenția își va pune în aplicare pe deplin programul multianual de monitorizare, în urma exercițiilor-pilot din 2025. În cadrul acestui ciclu de cinci ani, toate statele membre vor fi monitorizate în ceea ce privește aplicarea tehnică și operațională a SECA. Metodologia de monitorizare va fi revizuită, după caz, astfel încât să reflecte intrarea în vigoare a Pactului.

Activități orizontale

Figura 6: [Strategia de cooperare externă a EUAA](#)

Buna guvernare rămâne un element esențial pentru atingerea excelenței administrative. EUAA va continua să consolideze sistemele de control intern, planificarea strategică și raportarea, precum și procesele de gestionare și evaluare.

O forță de muncă calificată și implicată este esențială pentru îndeplinirea obiectivelor agenției. Starea de bine și implicarea personalului vor fi monitorizate în continuare periodic prin sondaje specializate.

Ofițerul pentru drepturile fundamentale va gestiona mecanismul de tratare a plângerilor, va raporta periodic consiliului de administrație și va contribui la transparență prin Raportul anual al agenției privind azilul.

EUAA va consolida, de asemenea, cooperarea cu principalele părți interesate, inclusiv cu țările partenere din afara UE, în coordonare cu statele membre și cu Comisia și în conformitate cu Regulamentul EUAA și cu politica UE în domeniul relațiilor externe. Ofițerii de legătură vor sprijini activitățile de implicare în statele membre și, în funcție de resursele disponibile, în țările partenere. Agenția își va coordona strâns eforturile cu Comisia Europeană în ceea ce privește activitățile de comunicare, va contribui la realizarea de relatări fidele privind azilul și refugiații și va aborda dezinformarea.

